

M I A S T O
C Z E Ł A D Ź

Gminny Program Wspierania Rodziny
na lata 2022-2024

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
ZASOBY SYSTEMU WSPIERANIA RODZINY.....	4
1. Ogólna sytuacja czeladzkich rodzin.....	4
2. Charakterystyka działań świadczonych na rzecz czeladzkich rodzin.....	6
ADRESACI PROGRAMU.....	16
REALIZATORZY PROGRAMU.....	16
CEL GŁÓWNY.....	16
CELE SZCZEGÓLWE i OPIS DZIAŁAŃ.....	16
MONITORING PROGRAMU.....	20
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	21

WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem, scalającym działania na rzecz rodziny. Stanowi koncepcję zintegrowanych i zaplanowanych wytycznych w podejmowanych działaniach w odniesieniu do mieszkańców gminy potrzebujących wsparcia w sytuacji kryzysu w rodzinie. Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Niniejszy Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego na terenie miasta Czeladź od 2016 roku. Nadrzędną ideą programu jest przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, którą należy promować i wzmacniać. Program został przygotowany na podstawie analizy sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 oraz prac Działu ds. Wspierania Rodziny i Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi. Po dokonaniu przeglądu założeń i efektów Programu z lat 2019-2021 przyjęto zachowanie dotychczasowego układu dokumentu i nadanie takiej samej formy Programowi na lata 2022-2024. Wypracowana dotychczas struktura dokumentu programowego została oceniona pozytywnie, jako właściwa i zawierająca wszystkie wymagane elementy. Opracowany Program jest w pełni zgodny wymogami stawianymi w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zakres Programu koresponduje z kierunkami działań oraz celami przyjętymi w Strategii Rozwoju Miasta Czeladź do roku 2023, jak również z Miejską Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Czeladź na lata 2016-2022. Proponowane działania koncentrują się na wspieraniu umiejętności wychowawczych rodziców oraz profilaktyce społecznej dzieci i młodzieży.

Wszystkie działania skierowane do rodzin charakteryzują się:

- wielowymiarowością i zintegrowanym podejściem,
- podmiotowością rodziny i szacunkiem dla jej prawa głosu w sprawach polityki rodzinnej,
- działaniami profilaktycznymi i zapewnieniem dostępu do powszechnych usług,
- zaangażowaniem organizacji pozarządowych we wspieranie rodziny.

Zakładane cele i rezultaty zostaną osiągnięte, jeśli planowane w ramach programu zadania będą uwzględniały zasadę interdyscyplinarności (realizacja działań przez różnych specjalistów reprezentujących różne instytucje), kompleksowości (rozpatrywanie problematyki jako kwestii złożonej) oraz ukierunkowane zostaną na skuteczne osiągnięcie jak najlepszych efektów.

ZASOBY SYSTEMU WSPIERANIA RODZINY

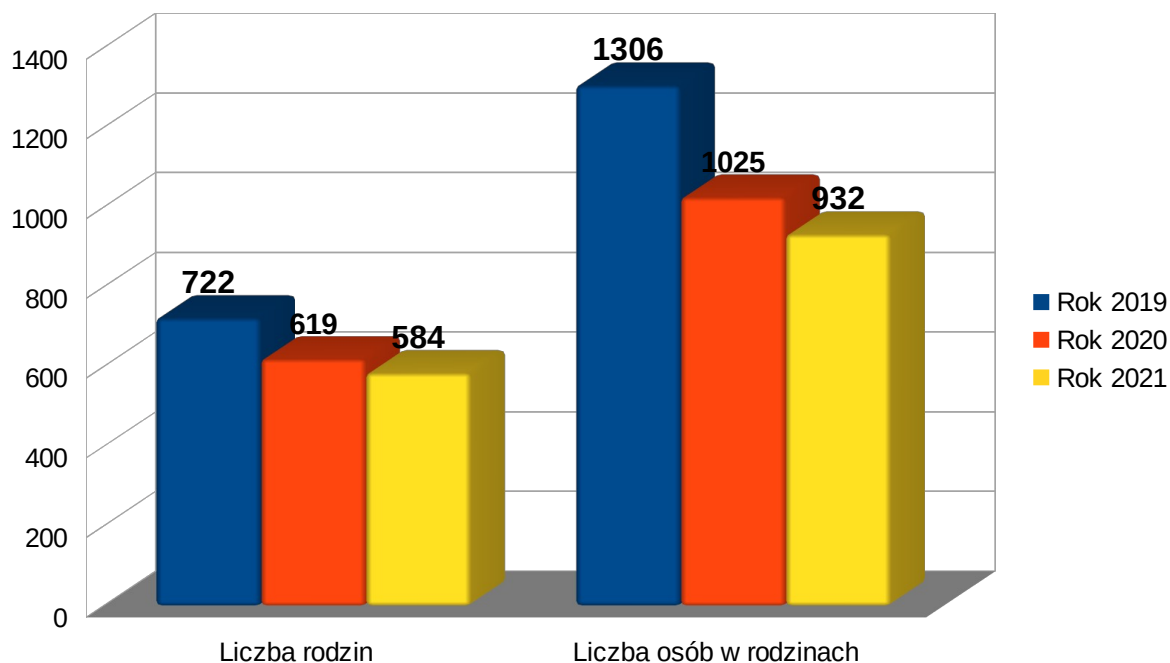
Szczegółowe dane, dotyczące liczbowych wskaźników określających sytuację czeladzkich rodzin oraz realizacji zadań ukierunkowanych na ich wsparcie, zawierają przedstawiane na bieżąco Radzie Miasta sprawozdania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Niniejszy Program zawiera dane przedstawiające w zarysie sytuację rodzin oraz realizowane przedsięwzięcia będące zasobami Miasta Czeladź w obszarze ich wspierania.

1. Ogólna sytuacja czeladzkich rodzin

Gmina Czeladź leży w północno-wschodniej części województwa śląskiego. Powierzchnia miasta wynosi ok. 1640 ha, a liczba mieszkańców wynosi 30180 (dane z dnia 31.12.2021r.). Miasto sąsiaduje od północy i wschodu z Będzinem, od południowego wschodu z Sosnowcem, od południa z Katowicami, a od zachodu i północnego zachodu z Siemianowicami Śląskimi.

W Czeladzi mieszka 4506 osób do 18 roku życia (w tym 2323 mężczyzn i 2183 kobiet). Pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi w 2021 roku znajdowały się 584 rodziny, w tym 107 rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

Wykres 1. Liczba rodzin i osób w rodzinach, którym przyznano świadczenia w latach 2019-2021

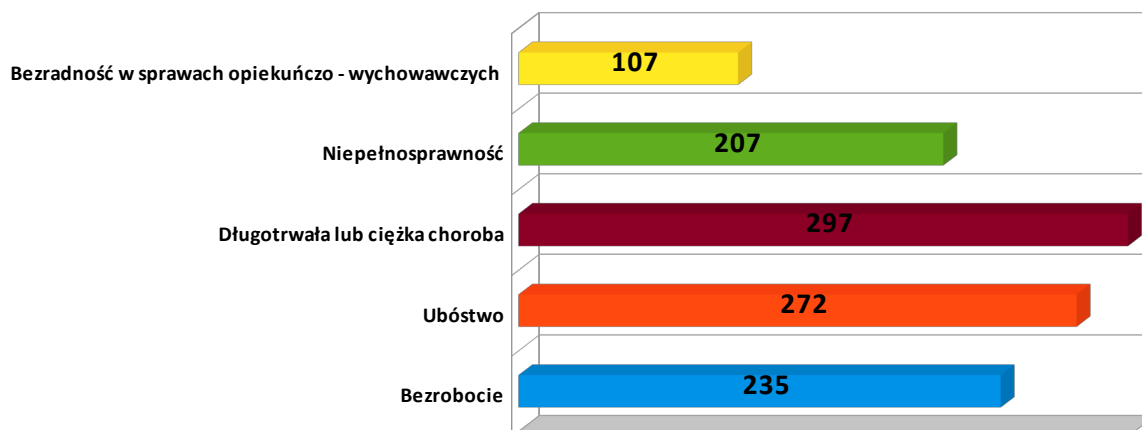

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czeladzi oraz Sprawozdania MPiPS-03

Przedstawione dane statystyczne wskazują, że każdego roku liczba rodzin oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zmniejsza się. Wpływ na spadek tej liczby zapewne ma obniżenie

stopy bezrobocia rejestrowanego w powiecie będzińskim w latach 2018 – 2021.

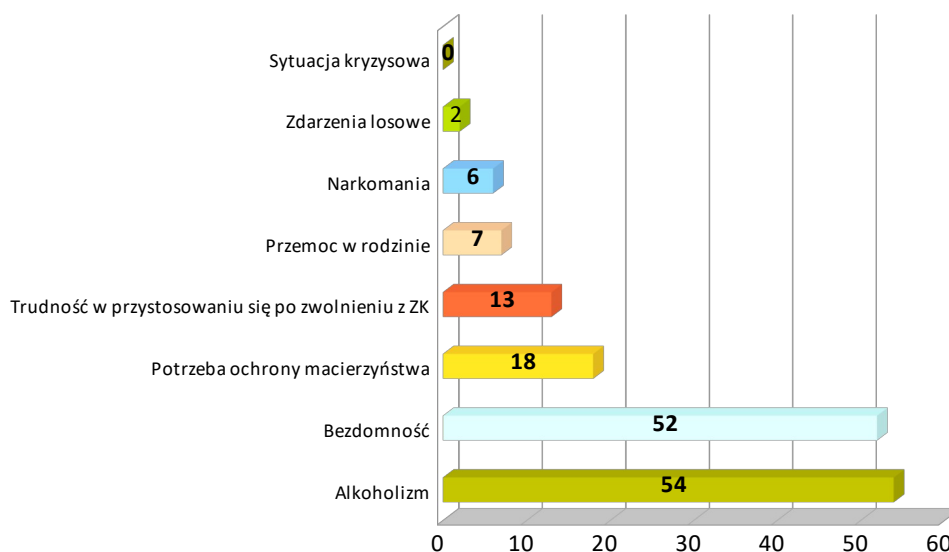
Wykres 2. Główne powody przyznania pomocy i wsparcia rodzinom w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPiPS-03

Jak można zaobserwować długotrwała lub ciężka choroba i ubóstwo są najczęstszym powodem udzielania pomocy i wsparcia, następnie plasuje się bezrobocie, niepełnosprawności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Przyczyną złego funkcjonowania rodzin jest między innymi ubóstwo, będące następstwem bezrobocia i innych czynników dysfunkcyjnych takich jak: długotrwała choroba, niepełnosprawność, alkoholizm.

Wykres 3. Inne powody udzielenia pomocy i wsparcia w roku 2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPiPS-03

Wskazane powyżej dysfunkcje bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, niskie kompetencje wychowawcze, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego.

Podobnych danych dostarcza Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 - 2022, z których wynika, że głównymi problemami społecznymi w powiecie są ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, które mogą prowadzić do występowania zjawiska wyuczonej bezradności i trudności opiekuńczo-wychowawczych.

2. Charakterystyka działań świadczonych na rzecz czeladzkich rodzin

Wdrażanie i rozwój asystentury rodzinnej.

W strukturach MOPS w roku 2021 zatrudnionych było 3 asystentów rodziny. Zatrudnienie dwóch asystentów finansowane było w ramach projektu pn. SATURN-Czeladzka Planeta Rozwoju współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Pozostałe stanowiska dofinansowane były w ramach Rządowego Programu z zakresu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej. Każdy z asystentów rodziny współpracował średnio z 13 rodzinami. W 2021 roku współpracę z asystentami podjęło łącznie 41 rodzin.

Do głównych zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej i w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w podnoszeniu umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych;
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny (nie rzadziej, niż co pół roku);
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;

- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z podmiotami działającymi na rzecz rodziny;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny.

Poniższa tabela przedstawia wybrane zagadnienia dotyczące asystenta rodziny za rok 2021.

Tabela nr 1. Zestawienie liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2021 roku

Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny.	Ogółem		41
	W tym	Zobowiązane przez Sąd	6
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny.	Do 3 miesięcy		5
	Powyżej 3 do 12 miesięcy		20
	Powyżej roku		16
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył współpracę.	Ogółem		14
	W tym	Ze względu na osiągnięte cele	7
		Ze względu na zaprzestanie współpracy	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań asystentów rodziny za rok 2021.

Asystenci rodziny w roku 2021 w zależności od potrzeb uczestniczyli w spotkaniach omawiających pracę z rodziną oraz w posiedzeniach Grup Roboczych związanych z problematyką przemocy w rodzinie. W skład zespołów i Grup Roboczych oprócz asystenta rodziny wchodził pracownik socjalny, kurator społeczny lub zawodowy, pedagog szkolny, policjant/dzielnicowy. Celem pracy asystentów w ramach współpracy z rodzinami było zminimalizowanie obszarów dysfunkcji, zredukowanie niewydolności rodzin we wcześniej zdiagnozowanych sferach życia, w takim stopniu, by przygotować rodziny do rozwiązywania problemów we własnym zakresie lub przy niewielkim wsparciu ze strony pracowników różnych instytucji. Innymi słowy, celem wielopłaszczyznowych strategii podejmowanych przez asystentów rodzin było wzmocnienie kompetencji rodzin, tak by podejmowały samodzielne próby radzenia sobie z różnymi trudnymi sytuacjami życiowymi. W obszarze problemów opiekuńczo - wychowawczych podjęte działania zorientowane były na: pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji, edukację w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, modelowanie sytuacji wychowawczych, prowadzenie zabaw edukacyjnych itp. Deficyty w obszarze prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego były uzupełniane poprzez trening gospodarowania budżetem, umiejętności sprzątania, dbania o dom i higienę. Asystenci pomagali rodzinom również w sprawach formalno-prawnych np. poprzez

towarzystwie w sądzie, w uregulowaniu spraw urzędowych, w przygotowaniu i wypełnieniu pism urzędowych itp. Asystenci angażowali się również w działania mające na celu poprawę sytuacji zdrowotnej rodzin poprzez edukację zdrowotną, motywowanie do podjęcia leczenia, w tym umawianie wizyt lekarskich oraz towarzyszenie rodzinom podczas badań/konsultacji. Kontynuowane będą działania asystentów rodziny służące udzieleniu wszechstronnej pomocy rodzinom niewydolnym opiekuńczo – wychowawczo, tak aby mogły sobie poradzić z trudnościami i w efekcie by nie doszło do interwencji w postaci umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej oraz działania profilaktyczne, służące wzmocnieniu więzi. Potrzeba zapewnienia opieki dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej uzasadnia konieczność zwiększenia liczby asystentów rodziny.

„Placówka Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży" SATURN

Placówka Wsparcia Dziennego „Planeta Saturn” prowadzona jest w formie opiekuńczej. Zapewnia dzieciom w szczególności: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, a także dożywianie w postaci podwieczorku.

Placówka dysponuje 25 miejscami dla dzieci wieku od 6 do 18 roku życia. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych przez 4 godziny dziennie od 13.00 do 17.00, natomiast w okresie wakacyjnym od 10:00 do 14:00.

Placówka przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży z obszaru Gminy Czeladź. Działania placówki skierowane są dla rodzin z trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających trudności w nauce oraz innych potrzebujących wsparcia oferowanego przez Placówkę, w szczególności dla dzieci z rodzin korzystających z pomocy społecznej, wymagających wsparcia instytucjonalnego.

Działalność Placówki jest finansowana ze środków Gminy Czeladź. Pobyt dziecka w Placówce jest nieodpłatny i dobrowolny chyba, że do Placówki skieruje sąd. Przyjęcie dzieci i młodzieży do Placówki może nastąpić za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych dziecka na pisemnym wniosku rodziców lub opiekunów prawnych dziecka. Jeśli do Placówki skieruje sąd zgoda rodziców nie jest wymagana. Placówka w swojej działalności współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z placówkami oświatowymi, placówkami kulturalnymi, organizacjami pozarządowymi oraz religijnymi i podmiotami leczniczymi z terenu Miasta Czeladź oraz terenu innych jednostek samorządu terytorialnego.

W Placówce Wsparcia Dziennego „Planeta Saturn” zajęcia dla dzieci ukierunkowane są na

rozwijanie wszystkich najważniejszych zdolności i umiejętności dziecka, takich jak koordynacja ruchowa, umiejętności językowe oraz zdolności interpersonalne. Zajęcia dopasowane są do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci. Tematy zajęć dotyczą różnorodnych zagadnień m.in. przyroda, ekologia, sztuka, literatura, film, fotografia, przyroda, kultura.

Celem Placówki jest: poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach Placówki, tworzenie właściwych warunków wychowawczych dla prawidłowego rozwoju; zapewnienie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, organizowanie czasu wolnego poprzez zabawy, zajęcia sportowe, edukacyjne oraz rozwijające zainteresowania, uczenie poszanowania tradycji i kultury, zapewnienie pomocy rodzicom mającym trudności w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci, organizowanie wyjść integracyjno-edukacyjnych oraz wycieczek w celu kształtowania umiejętności współpracy w grupie, kształtowania umiejętności wzajemnej pomocy, integracji, rozwoju zainteresowań oraz umiejętności organizacji wspólnych działań i czasu wolnego niezależnie od sytuacji życiowej.

Na rok rok 2022/2023 planowane są następujące działania :

- zgodnie z założeniami Placówki tj. opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, a także dożywanie w postaci podwieczorku.
- zajęcia ruchowe, zajęcia z języka polskiego oraz wg. bieżącego zapotrzebowania
- organizacja programu „Akcja Zima” oraz „Akcja Lato”
- organizacja wycieczek oraz wyjść integracyjno-edukacyjnych dla dzieci
- organizacja spotkań okolicznościowych tj. Dzień Dziecka, Mikołaj, Wigilia.

Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Będzinie – Filia Czeladź

W pierwszym półroczu 2021 roku wychowankowie uczestniczyli w zajęciach na terenie Ośrodka. Z uwagi na pandemię COVID-19 zawieszono zostały wycieczki, wyjazdy dla podopiecznych placówki. W styczniu 2021 r wychowankowie Ośrodka pozostawali w kontakcie zdalnym z wychowawcami z uwagi na wprowadzone obostrzenia. Od 15 lutego placówka wznowiła swoją działalność. W drugim półroczu wychowankowie Ośrodka brali udział w zajęciach organizowanych na terenie placówki, uczestniczyli w organizowanej Akcji Lato w Mieście 2021 oraz brali udział w zorganizowanych wycieczkach, tj.:

- 1.07.2021 - wycieczka do Żarek (13 dzieci) – udział w warsztatach cukierniczych, wyplatania z

- wikliny i warsztatach robienia pizzy,
- 5.08.2021 - wycieczka do Jaskini Wierchowskiej Górnej (11 dzieci) – zwiedzanie jaskini, lekcja prehistorii, warsztaty malowania na kamieniu, jaskiniowe grillowanie,
 - wyjazd do kina Helios w Dąbrowie Górniczej: 8.07.2021r. (16 dzieci) – seans „Raya i ostatni smok”, 12.08.2021r. (9 dzieci) – seans „Wojna z dziadkiem”
 - warsztaty mydlarskie na terenie Ośrodka (15 dzieci) - II spotkania (21.07.2021, 22.07.2021) – wykonywanie mydełek glicerynowych
 - wyjazd do Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Będzinie (2 wyjazdy),
 - wyjścia na plac zabaw i Park Grabek w Czeladzi,
 - wyjazd do Parku Rozrywki w Będzinie – Grodźcu – spacer ścieżką edukacyjną, wizyta w stadninie koni, zajęcia rekreacyjne na placu zabaw.

W planach Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Będzinie – Filia Czeladź są następujące działania:

1. Udzielanie pomocy i wsparcia w prawidłowej realizacji obowiązku szkolnego.

- Pomoc w systematycznym odrabianiu prac domowych
- Nadrabianie zaległości edukacyjnych
- Stosowanie odpowiednich narzędzi i metod dydaktycznych
- Pomoc w wyposażeniu wychowanków w niezbędne przybory szkolne
- Kontynuacja współpracy ze szkołami wychowanków
- Współpraca z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną w celu diagnozowania i ustalania specjalistycznej pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szczególnych sytuacjach.

2. Utrzymywanie współpracy z rodzinami wychowanków.

- Konsultacje z rodzicami wychowanków na terenie OWDiR – Filii w Czeladzi
- Pedagogizacja rodziców: udzielanie wsparcia i pomocy w prawidłowym wykonywaniu władzy rodzicielskiej
- Udzielanie fachowego wsparcia i pomocy w sytuacjach trudnych, kryzysie
- Mobilizowanie rodziców do regularnej współpracy ze szkołą dziecka (wychowawca, pedagog)
- Mobilizowanie rodziców do zwiększenia odpowiedzialności za dziecko

3. Utrzymywanie współpracy ze środowiskiem lokalnym.

- Współpraca z Sądem Rejonowym w Będzinie, Kuratorami i Policją,
- Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin

- Współpraca z PCPR w Będzinie
- Współpraca ze szkołami wychowanków
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną
- Współpraca z Ośrodkami Kultury, Biblioteką i pozostałymi instytucjami promującymi kulturę
- Współpraca z Kolegium Pracowników Służb Społecznych w Czeladzi
- Współpraca z Domem Pomocy Społecznej „Senior” w Czeladzi

4. Usprawnianie działań prorodzinnych.

- Stwarzanie podopiecznym serdecznej atmosfery i warunków zbliżonych do „domowych”
- Podejmowanie działań w zakresie zapobiegania przemocy domowej (poradnictwo, pomoc specjalistyczna)
- Promowanie placówki i uczestnictwo w działaniach lokalnych ukierunkowanych na tworzenie polityki prorodzinnej w środowisku.

5. Przeciwdziałanie agresji i przemocy. Działania zmierzające w kierunku odpowiedzialności, szacunku i samodzielności.

- Promowanie prawidłowych postaw i wzorów zachowań:
- Uwrażliwianie na prawidłowe zachowanie w miejscach publicznych
- Rozwijanie prawidłowej współpracy w grupie, nauka wzajemnego życzliwego traktowania i akceptacji drugiego człowieka
- Przyswajanie zasad tolerancji i poszanowania godności drugiego człowieka
- Wyrabianie odpowiedzialności za własne postępowanie, sprzęt i mienie Ośrodka.

6. Stwarzanie odpowiednich warunków do udziału w kulturze, sporcie i wypoczynku.

- Umożliwianie wychowankom korzystania z imprez kulturalnych odbywających się w środowisku lokalnym.
- Realizowanie wychowania i edukacji środowiskowej poprzez wycieczki i zwiedzanie.

7. Promowanie zdrowego stylu życia.

- Organizowanie zajęć na świeżym powietrzu
- Spacerowanie, wycieczki po okolicy
- Promocja sportu – organizowanie imprez sportowych, turniejów
- Wypracowywanie prawidłowych nawyków higieny osobistej
- Przestrzeganie higieny i estetyki pomieszczeń
- Zwracanie uwagi na stan zdrowia i problemy zdrowotne wychowanków
- Profilaktyka uzależnień – zajęcia, pogadanki

8. Organizowanie zajęć w czasie wolnym od nauki szkolnej.

- Tworzenie i realizacja harmonogramów Akcji Zima i Akcji Lato
- Zapewnienie wychowankom opieki i zajęć rekreacyjnych w czasie wolnym od nauki w szkole.
- Wspieranie rozwoju i zainteresowań własnych wychowanka.

9. Utrzymywanie kontaktu zdalnego z rodzinami i instytucjami w sytuacji pandemii.

- Udzielanie porad i wsparcia „na odległość” w sytuacji zamknięcia placówki
- Kontakt ze szkołami (pedagodzy, nauczyciele) podopiecznych w celu weryfikowania postępów nauczania zdalnego.
- Kontakt z pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin i kuratorami w sytuacjach wymagających podjęcia odpowiednich działań

10. Inne podejmowane działania:

- Dzień Dziecka w Ośrodku – zajęcia integracyjne, gry, zabawy, konkursy, paczki dla podopiecznych.
- Spotkanie bożonarodzeniowe- Wigilia z wychowankami (wspólny poczęstunek), paczki świąteczne dla wychowanków.

Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Będzinie – Filia w Czeladzi planuje również realizację programu profilaktycznego pt. „Wakacje z przygodą”

Uczestnicy programu: Wychowankowie Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Będzinie – Filii w Czeladzi.

Cel główny programu:

Celem głównym programu jest wspieranie prawidłowych postaw społecznych wychowanków. Udział w programie ma na celu niwelowanie negatywnych postaw dzieci i młodzieży mających wpływ na ich prawidłowy rozwój i zdrowie. Podstawowym założeniem programu profilaktycznego w procesie dydaktyczno – wychowawczym jest wyposażenie uczestników w wiedzę i umiejętności niezbędne w podejmowaniu właściwych decyzji między innymi: wyrabianie umiejętności asertywnego odmawiania, wykształcenie nawyku zdrowego stylu życia oraz prowadzenie działań zmierzających do zmniejszenia rozmiarów niekorzystnych zjawisk występujących w środowisku i ich zapobieganie.

Cele szczegółowe programu:

- Kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych (profilaktyka uzależnień, edukacja prozdrowotna i ekologiczna)
- Dbanie o bezpieczeństwo w sieci, kształtowanie umiejętności prawidłowego korzystania z Internetu i portali społecznościowych
- Budowanie prawidłowych relacji międzyludzkich opartych na zaufaniu i wzajemnej życzliwości
- Kształtowanie prawidłowego sposobu myślenia i postaw społecznych
- Zapobieganie przejawom demoralizacji i uzależnień.
- Ukazywanie zagrożeń jakie niosą z sobą uzależnienia.
- Nauka i ćwiczenie zachowań asertywnych, a przede wszystkim mówienia „nie” bez zrywania dobrego kontaktu.
- Uczenie się brania odpowiedzialności za zdrowie i życie własne oraz innych
- Promowanie zdrowego stylu życia wśród uczestników programu
- Poznawanie się wzajemne, umiejętność komunikowania się
- Poznawanie sposobów radzenia sobie ze stresem i rozwiązywania problemów bez sięgania po substancje uzależniające
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości.
- Organizowanie wypoczynku dzieci i bezpiecznych form spędzania wolnego czasu.
- Wyrabianie umiejętności nastawionych na pozytywne formy spędzania czasu wolnego w celu rozwijania własnych pasji i zainteresowań.

Wspieranie rodzin doświadczających przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany Zarządzeniem Nr 44/2011 Burmistrza Miasta Czeladź z dnia 23 marca 2011r w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2021r Burmistrz Miasta Czeladź dokonał zmian składu osobowego Zespołu Interdyscyplinarnego Zarządzeniem Nr 279/2021 z dnia 30 września 2021r.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie - to zespół osób delegowanych ze środowisk profesjonalnych do koordynacji, standaryzacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny stanowią przedstawiciele służb miejskich, instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego. Działania Zespołu zmierzają do poprawy sposobów udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i

ich najbliższemu otoczeniu poprzez kreowanie lokalnej polityki wobec problemu, a także wypracowywanie procedur oraz standardów.

Grupa Robocza, to zespół osób - przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia wykonujących zadania w ramach swoich obowiązków służbowych lub na podstawie porozumień. Grupa Robocza powoływana jest przez Zespół Interdyscyplinarny w indywidualnych przypadkach, w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. Udział w pracach Grupy Roboczej jest nieodpłatny.

Procedura „Niebieskie Karty” - to procedura stosowana przez Policję, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służbę zdrowia, oświatę w celu lepszej ochrony osób, które stały się ofiarą przemocy domowej. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A”.

Formularz „Niebieska Karta” stanowi dokument, w którym zawarte są informacje dotyczące sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, jej rodziny, a także możliwe działania do realizacji, których zobligowani są przedstawiciele podmiotów realizujących procedurę.

W latach 2011 – 2020 wszczęto 664 procedur „Niebieskie Karty” z czego:

- 2011 – 16 procedur,
- 2012 – 47 procedur,
- 2013 – 87 procedur,
- 2014 – 79 procedur,
- 2015 – 96 procedur
- 2016 – 90 procedur
- 2017 – 89 procedur
- 2018 – 89 procedur
- 2019 – 71 procedur
- 2020 - 71 procedur
- 2021 - 61 procedur

W ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego będą między innymi realizowane następujące działania:

1. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wsparcie dla rodzin wielodzietnych.

Jednym z priorytetowych programów, który ma wesprzeć rodzinę w wypełnianiu jej funkcji, poprawić jakość życia jej członków i zwiększyć szanse rozwojowe dzieci jest realizowany od 2015 r. **Program Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „Rodzinka 2 +”**, przyjęty Uchwałą Nr Nr XI/175/2015 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 28 maja 2015 r. Program ten jest jednym z elementów polityki prorodzinnej prowadzonej przez Miasto Czeladź. Wdrożenie go daje możliwość wsparcia czeladzkich rodzin, również przez lokalnych przedsiębiorców. Uruchomienie Programu tworzy podwaliny dla szeregu innych przedsięwzięć gminnych, których odbiorcami będą czeladzkie rodziny. Podejmowane działania lokalne będą wpływać na tworzenie pozytywnej atmosfery poszanowania i akceptacji wartości rodziny. Celami Programu są: budowanie przychylnego klimatu wśród lokalnej społeczności dla czeladzkich rodzin, kształtowanie pozytywnych postaw społecznych, eliminowanie negatywnych stereotypów i propagowanie pomocniczości wśród mieszkańców Czeladzi oraz odciążenie domowych budżetów rodzin objętych programem. Każda czeladzka rodzina posiadająca kartę Rodzinka 2+ korzysta z wielu ulg, rabatów oferowanych przez Partnerów programu. Do udziału w programie pozyskiwani byli sukcesywnie Partnerzy zewnętrzni (podmioty gospodarcze, organizacje społeczne), aby poszerzać i urozmaicać pakiet ulg, które w rezultacie odciążą ich budżety rodzinne, zachęcą do korzystania z dóbr oferowanych przez Miasto, zaktywizują i zintegrują poprzez udział w organizowanych wspólnie wydarzeniach miejskich.

Ilość wydanych kart Rodzinka 2+ w roku 2017 - 180 szt.

Ilość wydanych kart Rodzinka 2+ w 2018r. - 381 szt.

Ilość wydanych kart Rodzinka 2+ w 2019r. - 176 szt.

Ilość wydanych kart Rodzinka 2+ w 2020r. - 53 szt.

Ilość wydanych kart Rodzinka 2+ w 2021r - 54 szt.

Całkowita ilość wydanych kart od stycznia 2016 r. do grudnia 2021r. wynosi - 1 973szt. Od 2014 roku podpisano 44 porozumień z prywatnymi oferentami, którzy zapewniają dla Rodzin 2+ ulgi na zakup swoich produktów i usług.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:

- rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Czeladź potrzebujące wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takie, które chcą współpracować na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

REALIZATORZY PROGRAMU

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi - organizator pracy z rodziną, przy współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz rodzin z dziećmi.

CEL GŁÓWNY

Wzmacnianie rozwiązań sprzyjających prawidłowemu realizowaniu funkcji rodziny, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE i OPIS DZIAŁAŃ

Cel 1: Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

Cel 2: Zabezpieczenie potrzeb bytowych dziecka i rodziny. Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej

Cel 3: Podnoszenie umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców

Poniższe tabele przedstawiają cele i wskaźniki dla zadań, które będą realizowane w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w latach 2022- 2024 roku.

Tabela nr 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

Cel 1: Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących				
L.p.	Rodzaj podjętych zadań	Wskaźniki	Okres realizacji	
			2022-2024	Realizator zadania
1.	Pomoc w integracji rodziny/organizowanie spotkań, warsztatów zapobiegających izolacji, pikników rodzinnych	Liczba zrealizowanych działań		MOPS, NGO
2.	Pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dzieci przez Ośrodek Wsparcia „Planeta Saturn” oraz Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Będzinie Filia Czeladź	Liczba dzieci objętych wsparciem		MOPS, OWDiR
3.	Zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny	Liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin		MOPS
		Liczba rodzin, którym przyznano pomoc asystenta rodziny		
		Liczba rodzin w których asystent zakończył pracę z rodziną z uwagi na osiągnięty cel		
		Liczba dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej		
		Liczba dzieci, które wróciły do rodziny naturalnej z pieczy zastępczej		

4.	Pomoc w nauce szkolnej dzieciom objętym wsparciem w ośrodku wsparcia „Planeta Saturn” oraz Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Będzinie Filia Czeladź	Liczba dzieci, które uzyskały pomoc		MOPS, OWDiR
5.		Liczba spisanych niebieskich kart		

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Tabela nr 3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.

Cel 2: Zabezpieczenie potrzeb bytowych dziecka i rodziny. Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej				
L.p.	Rodzaj podjętych zadań	Wskaźniki	Okres realizacji	
			2022- 2024	Podmiot realizujący
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą		MOPS
2.	Objęcie rodzin pomocą w postaci dożywiania	Liczba dzieci korzystających z dożywiania		MOPS

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Tabela nr 4. Podnoszenie umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców

Cel 3: Podnoszenie umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców				
L.p.	Rodzaj podjętych zadań	Wskaźniki	Okres realizacji	Podmiot realizacji
			2022- 2024	
1.	Systematyczna praca asystentów z rodzinami wymagającymi wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Liczba podpisanych kontraktów/planów pracy		MOPS
2.	Organizowanie spotkań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców	Liczba warsztatów/szkoleń podnoszących kompetencje opiekuńczo wychowawcze		MOPS, NGO
		Liczba osób objętych warsztatami/szkoleniami		
3.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego	Liczba osób (rodziców i dzieci), którym udzielono poradnictwa psychologicznego		MOPS, NGO
4.	Wspieranie rodzicielstwa - realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny oraz Miejskiego Programu Rodzina 2+	Liczba wydanych kart		UM, MOPS

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

MONITORING PROGRAMU

Realizacja działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Czeladź na lata 2022-2024 będzie monitorowana i ewaluowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi. Gromadzone będą informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, fundacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Roczne sprawozdania z realizacji programu będą przedstawiane Radzie Miasta w terminie do 31 marca każdego roku.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Program jest finansowany ze środków budżetowych Miasta Czeladź. Poszczególne podmioty odpowiadające za jego realizację mogą pozyskiwać dodatkowe środki finansowe z administracji rządowej oraz innych źródeł, m.in. ze środków unijnych. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań systemu pieczy zastępczej.

Do podstawowych źródeł finansowania programów należą:

- budżet Miasta Czeladź,
- budżet państwa,
- środki finansowe z funduszy unijnych pozyskane zarówno przez jednostki organizacyjne Miasta, jak i organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące projekty społeczne w partnerstwie z Miastem.